

Karta charakterystyki niebezpiecznego preparatu chemicznego

Data sporządzenia: 10.08.2000

Data aktualizacji: 19.11.2009

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikacja preparatu: GRAN STON

1.2 Zastosowanie preparatu: Kwaśny preparat przeznaczony do odkamieniania urządzeń w gastronomii (kotły, wyparki, wyparzaczki, czajniki, itp.).

1.3 Identyfikacja przedsiębiorstwa:

TENZI Sp. z o.o., 72-002 Dołuje, Skarbimierzycze 22, e-mail: info@tenzi.pl, www.tenzi.pl

Zakład produkcyjny:

TENZI Sp. z o.o., 72-002 Dołuje, Skarbimierzycze 18, tel. +48 91 3119777, fax. +48 91 3119779

1.4 Telefon alarmowy: +48 91 31 19 777 (pon. - pt. 8-16) lub 998

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat został sklasyfikowany jako niebezpieczny w myśl obowiązujących przepisów (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1665 i 1666 ze zmianami - Dz. U. 2004, Nr 243, poz. 2440; Dz. U. 2007, Nr 174, poz. 1222; Dz. U. 2009, Nr 43, poz. 353)).

C – Żrący

R34 – Powoduje oparzenia

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Skład (zgodnie z 648/2004/WE): <5% niejonowe środki powierzchniowo czynne,; pozostałe składniki – kwas fosforowy, kwas siarkowy, substancje pomocnicze

Nazwa substancji niebezpiecznej	Stężenie [% wag.]	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Symbole zagrożenia	Zwroty R
Kwas fosforowy (75%)	< 40	7664-38-2	231-633-2	015-011-00-6	C	R34
Kwas siarkowy (96%)	< 8	7664-93-9	231-639-5	016-020-00-8	C	R35
Niejonowe środki powierzchniowo czynne (Alkoksylat alkoholu tłuszczowego)	< 5	brak danych	polimer	---	N	R50

Pełne brzmienia symboli oraz zwrotów R znajdują się w punkcie 16.

4. PIERWSZA POMOC

ZATRUCIE INHALACYJNE – W przypadku wystąpienia objawów zatrucia inhalacyjnego (kaszel, uczucie duszności, zawroty głowy) wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. Zapewnić bezwzględny spokój w pozycji półleżącej lub siedzącej, wysiłek fizyczny może wywołać obrzęk płuc. Chronić przed utratą ciepła. Wezwać pomoc lekarską. W przypadku braku oddechu zastosować sztuczne oddychanie, w przypadku duszności podawać tlen.

KONTAKT ZE SKÓRĄ – W przypadku skażenia odzieży niezwłocznie ją zdjąć, obmyć skórę dużą ilością wody (najlepiej bieżącą). W przypadku wystąpienia zmian skórnych lub oparzeń skontaktować się z lekarzem.

KONTAKT Z OCZAMI – Zanieczyszczone oczy przemyć dużą ilością chłodnej wody (co najmniej przez 15 minut) rozdzielając osobno powieki, skonsultować się z lekarzem specjalistą

PO POŁKNIECIU – W przypadku spożycia nie wywoływać wymiotów, płukać usta wodą. Niezwłocznie skonsultować się z lekarzem, jeżeli to możliwe pokazać etykietę.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

PRODUKT NIEPALNY.

ŚRODKI GAŚNICZE WŁAŚCIWE ZE WZGLĘDU NA RODZAJ PREPARATU: dwutlenek węgla, piany, proszek gaśniczy, woda w postaci rozproszonej. Nie stosować wody w pełnym strumieniu.

ŚRODKI GAŚNICZE, KTÓRYCH NIE WOLNO UŻYWAĆ ZE WZGLĘDÓW BEZPIECZEŃSTWA: nie są znane środki gaśnicze, których nie wolno stosować.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA: preparat niepalny. Kontakt z metalami może powodować wytwarzanie się wodoru, który tworzy z powietrzem mieszaninę wybuchową.

ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ DLA STRAŻAKÓW: stosować środki izolujące drogi oddechowe i ubranie ochronne.

DODATKOWE INFORMACJE: W przypadku pożaru zawiadomić osoby znajdujące się w pobliżu o pożarze, usunąć z obszaru zagrożenia osoby postronne, powiadomić Straż Pożarną. Jeżeli to możliwe usunąć zbiorniki z preparatem z dala od działania ognia i wysokiej temperatury. Jeżeli to niemożliwe wówczas chłodzić zbiorniki znajdujące się w pobliżu ognia poprzez spryskiwanie strumieniem wody. Pozostałości po spaleniu muszą zostać całkowicie usunięte.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ: odzież ochronna; aparat izolujący drogi oddechowe; rękawice ochronne; okulary ochronne.

Unikać bezpośredniego kontaktu ze skórą i oczami; zapewnić odpowiednią wentylację.

POSTĘPOWANIE: W przypadku niezamierzonego uwolnienia się preparatu do środowiska powiadomić o awarii oraz usunąć źródła zapłonu. Zabezpieczyć studzienki ściekowe poprzez ich obwałowanie, nie dopuścić do przedostania się preparatu do wód powierzchniowych i gruntowych; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. O ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym). Podczas dużego wycieku miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować. Małe ilości rozlanego preparatu posypać niepalnym materiałem chłonny (piasek, ziemia, trociny, ziemia okrzemkowa, zmielony wapień), a następnie umieścić w oznakowanym, zamykanym pojemniku – przekazać do utylizacji. Zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

7.1. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM

Podczas pracy z preparatem zalecana jest ostrożność. Wymagane stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej – patrz punkt 8.

Mieszać preparat wyłącznie z wodą.

Osoby ze skłonnością do alergii skórnej lub układu oddechowego nie powinny mieć kontaktu z preparatem.

Unikać narażenia – przed użyciem zapoznać się z instrukcją stosowania.

Po zastosowaniu pojemnik szczelnie zamknąć, przechowywać z dala od osób nieupoważnionych.

Podczas pracy z preparatem zapewnić odpowiednią wentylację pomieszczenia w celu uniknięcia zatrucia inhalacyjnego.

7.2. MAGAZYNOWANIE

Preparat przechowywać wyłącznie w oryginalnych opakowaniach z tworzywa sztucznego (polietylen o wysokiej jakości HDPE). Nie przelewać do opakowań zastępczych. Pojemniki z preparatem przechowywać w suchym pomieszczeniu szczelnie zamknięte, w temperaturze $+5 \div 30^{\circ} \text{C}$ ze sprawną wentylacją, wyposażonym w łatwo zmywalną, nienasiąkliwą podłogę odporną na alkalia. Chronić preparat przed światłem słonecznym oraz ciepłem. Przechowywać z dala od źródeł zapłonu i otwartego ognia.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ

Parametry kontroli narażenia (wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie

najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 212, poz. 1769; Dz. U. 2007, Nr 161, poz. 1142):

Kwas fosforowy (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS: 1 mg/m³

NDSCh: 2 mg/m³

Kwas siarkowy (96%) (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS: 1 mg/m³

NDSCh: 3 mg/m³

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS, NDSCh: - nie oznaczono

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645 ze zmianami – Dz. U. 2007, Nr 241, poz. 1772)

- PN-89/Z-01001/06 - Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

- PN-89/Z-04008/07 – Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

- PN-EN-689:2002 – Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarów.

Uwaga: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującej na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika. W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej klasie ochrony.

8.2. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Stosowane środki ochrony indywidualnej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173):

OCHRONA DRÓG ODDECHOWYCH: w przypadku braku wentylacji mechanicznej zaleca się stosowanie maski przeciwgazowej z pochłaniaczem par.

OCHRONA RĄK: rękawice ochronne kwasoodporne.

OCHRONA OCZU I TWARZY: okulary ochronne, w przypadku możliwości kontaktu ze skórą stosować dodatkowo osłonę twarzy.

OCHRONA SKÓRY: ubranie ochronne.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. INFORMACJE OGÓLNE

POSTAĆ – ciecz

ZAPACH – charakterystyczny

9.2. WAŻNE INFORMACJE DLA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWIA I ŚRODOWISKA

pH – 1 ± 1

TEMPERATURY

a) WRZENIA-brak danych

b) TOPNIENIA- brak danych

c) ZAPŁONU – brak danych

d) SAMOZAPŁONU – brak danych

PALNOŚĆ – brak danych

WŁAŚCIWOŚCI WYBUCHOWE – brak danych

WŁAŚCIWOŚCI UTLENIAJĄCE – brak danych

PRĘŻNOŚĆ PAR – brak danych

GĘSTOŚĆ WZGLĘDNA – 1,210 ± 0,020 g/cm³

ROZPUSZCZALNOŚĆ

a) W WODZIE - pełna

b) W ROZPUSZCZALNIKACH ORGANICZNYCH – brak danych

WSPÓŁCZYNNIK PODZIAŁU n-oktanol/woda – brak danych

LEPKOŚĆ – brak danych

GĘSTOŚĆ PAR – brak danych

SZYBKOŚĆ PAROWANIA – brak danych

9.3. INNE INFORMACJE

WSPÓŁCZYNNIK ZAŁAMANIA ŚWIATŁA – 21 % Brix* ± 5%

* - przedstawiony jako % wag. zawartości sacharozy w wodnym roztworze

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Produkt w warunkach prawidłowego magazynowania stabilny chemicznie (patrz: punkt 7).

10.1. WARUNKI, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ: silnie nagrzane pomieszczenia bez wentylacji. Chronić pojemniki przed długotrwałym działaniem promieniowania świetlnego.**10.2. MATERIAŁY, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ:** zasady, środki utleniające.**10.3. NIEBEZPIECZNE PRODUKTY ROZKŁADU:** w reakcji z wyżej wymienionymi substancjami chemicznymi wydziela się tlenek fosforu, tlenek siarki.**11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE****DROGI NARAŻENIA:****- ODDECHOWE:** silnie drażniący, może powodować poważne uszkodzenia górnych dróg oddechowych, oparzenia, możliwe chemiczne zapalenie płuc oraz obrzęk płuc. Objawy – kaszel, ból gardła, trudności w oddychaniu.**- POKARMOWE:** żrący, powoduje poważne oparzenia jamy ustnej, gardła, żołądka, poważne uszkodzenia tkanek przewodu pokarmowego (ryzyko perforacji) mogą prowadzić do śmierci, objawy – silny ból, wymioty, biegunka, spadek ciśnienia krwi.**- KONTAKT ZE SKÓRĄ:** żrący, możliwe poważne oparzenia, mogą powstawać rany, głębokie owrzodzenia, skóra zimna, rozmięczona, sina lub bardzo blada.**- KONTAKT Z OCZAMI:** żrący, może powodować oparzenia, uszkodzenia rogówki i spojówek (zacerwienie, silny ból) prowadzące do nieodwracalnego pogorszenia widzenia, a nawet całkowitej utraty wzroku.**INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW PREPARATU (wg KARTY CHARAKTERYSTYKI POSZCZEGÓLNYCH SUROWCÓW):****Kwas fosforowy (dane dla skoncentrowanego składnika):**

LD50 – 1530 mg/kg (szczur, doustnie)

Działanie miejscowe:

- skóra: głębokie oparzenia, rany gojące się powoli z wytworzeniem blizn i stanów zapalnych.

- oczy: zniszczenie rogówki, łzawienie światłowstręt, zapalenie i obrzęk spojówki.

- układ pokarmowy: silny ból jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, kaszel, wymioty, może wystąpić perforacja przełyku, ścian żołądka.

W wyniku narażenia ostrego może wystąpić ból i łzawienie oczu, utrata wzroku, kaszel, uczucie duszności, krwioplucie, obrzęk płuc. Miejscowe działanie roztworu powoduje martwicę koagulacyjną skóry, błon śluzowych oczu i przewodu pokarmowego. W rozległych oparzeniach może wystąpić wstrząs, hemoliza i uszkodzenie nerek.

Kwas siarkowy (96%) (dane dla skoncentrowanego składnika):

LD50 135 mg/kg (człowiek)

LD50 2140 mg/kg (szczur, doustnie)

LC50 510 mg/kg/2h (szczur, wdychanie)

Działanie miejscowe:

- oczy: powoduje oparzenia (królik)

- skóra: powoduje oparzenia (królik)

Skutki i objawy narażenia ostrego:

- wdychanie: produkt w postaci mgły i dymów wywołuje ból, oparzenia spojówek, rogówki, ból gardła, kaszel, duszności, skurcz głośni, obrzęk krtani, skurcz oskrzeli, obrzęk płuc. Na skutek skurczu głośni może nastąpić śmierć; powoduje oparzenia dróg oddechowych;

- kontakt ze skórą: wywołuje oparzenia termiczne (reakcja egzotermiczna z wilgotną skórą) jak i chemiczne, stopień oparzenia zależy od stężenia i czasu narażenia;

- kontakt z oczami: wywołuje poważne oparzenia powiek gałki ocznej i trwałe uszkodzenie, może powodować utratę wzroku lub trwałe zmętnienie rogówki;

- spożycie: wywołuje oparzenia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, krwotok z przewodu pokarmowego, wstrząs.

Dawka śmiertelna wynosi: 6-8 g.

Skutki i objawy narażenia długoterminowego: długotrwałe lub wielokrotny kontakt ze skórą może powodować stany zapalne; wdychanie powoduje krwotok z nosa, perforacje przegrody nosowej, ubytki zębów, ból w klatce piersiowej, zapalenie

GRAN STON

oskrzeli, kontakt z oczami – zapalenie spojówek. Osoby narażone na ciągłe działanie mgły kwasu siarkowego mogą skarżyć się na różne zmiany skórne, zapalenie jamy ustnej, zapalenie spojówek, czy nieżyt żołądka.

Działanie mutagenne: test Ames'a – negatywny.

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

LD50 > 2000 mg/kg (szczur, doustnie)

Pierwotne działanie drażniące na skórę (królik): nie drażni OECD 404

Pierwotne działanie drażniące na śluzówkę (królik): nie drażni OECD 405

Unikać zanieczyszczenia odzieży, kontaktu ze skórą i oczami.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Środki powierzchniowo czynne zawarte w preparacie spełniają kryteria biodegradowalności zgodnie z Rozporządzeniem WE 648/2004 w sprawie detergentów.

DANE DOTYCZĄCE SUROWCÓW (wg KARTY CHARAKTERYSTYKI POSZCZEGÓLNYCH SUROWCÓW):**Kwas fosforowy (dane dla skoncentrowanego składnika):**

Produkt nie jest biodegradowalny.

Nie wylewać do wód gruntowych, zbiorników wodnych i kanalizacji.

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 100-1000 mg/l/96h.

Kwas siarkowy (96%) (dane dla skoncentrowanego składnika):

Nie należy oczekiwać koncentracji w organizmach.

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 100-330 mg/l/48h

- dla ryb: 6,3 mg/l/24 h

- dla dafni: EC50 29 mg/l/24h

Działa szkodliwie na organizmy wodne ze względu na zmianę pH.

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 0,1-1,0 mg/l/96h (Leuciscus idus)

- dla bezkręgowców wodnych: EC50 0,1-1,0 mg/l/48h

- dla roślin wodnych: EC50 0,1-1,0 mg/l/48h

Działanie na osad aktywny: EC10 > 10 000 mg/l/0,5h (Pseudomonas putida)

Dane dotyczące eliminacji:

metoda badawcza: mod. OECD 303A

stopień eliminacji: > 90%

metoda badawcza: mod. OECD 301B, ISO 9439, 92/96/EEC, C.4-C

stopień eliminacji: > 60% teoretycznego wytwarzania CO₂ (28 d)

ocena: łatwo ulega degradacji biologicznej

Produkt spełnia kryteria biodegradowalności Rozporządzenia Unii Europejskiej nr 648/2004 dla środków powierzchniowo czynnych.

Produkt nie zawiera organicznie związanego halogenu.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI**POZOSTAŁOŚCI LUB ODPADY:**

Nie mieszać preparatu z innymi odpadami ciekłymi. Nie usuwać do kanalizacji. Produkt należy całkowicie zużyć zgodnie z jego zaleceniem, jeżeli to niemożliwe produkt lub pozostałości produktu muszą zostać usunięte jako szczególne odpady.

Kod odpadu i rodzaj: 06 01 04 – kwas fosforowy i fosforawy; 06 01 01 – kwas siarkowy i siarkawy; 16 03 05 – organiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne.

Klasyfikacja kodu odpadu i rodzaj zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

OPAKOWANIA:

Zanieczyszczone opakowanie należy całkowicie opróżnić. Puste opakowania wypłukać kilkakrotnie wodą, którą zużyć tak jak preparat. Puste opakowanie można składować w pojemnikach przeznaczonych do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych lub przekazać wyspecjalizowanej firmie do utylizacji.

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami.

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz.

GRAN STON

638) z późniejszymi zmianami.

Kod odpadu i rodzaj: 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych; 15 01 10 – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

NAZWA WYSYŁKOWA: GRAN STON

- NUMER UN: 1760
- NAZWA NIEBEZPIECZNEGO MATERIAŁU: materiał żrący ciekły, i.n.o.
- KLASA NIEBEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE WG ADR/RID: kategoria ADR nr 8
- GRUPA PAKOWANIA: III
- NALEPKA OSTRZEGAWCZA:

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**OZNAKOWANIE:**

(zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. 2009, nr 53, poz. 439)):

NAZWA HANDLOWA: GRAN STON

ZNAK / ZNAKI OSTRZEGAWCZE:

ZWROTY WSKAZUJĄCE RODZAJ ZAGROŻENIA:

R34 – POWODUJE OPARZENIA

ZWROTY OKREŚLAJĄCE WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA:

S24/25 – UNIKAĆ ZANIECZYSZCZENIA SKÓRY I OCZU

S26 – ZANIECZYSZCZONE OCZY PRZEMYĆ NATYCHMIAST DUŻĄ ILOŚCIĄ WODY I ZASIĘGNAĆ PORADY LEKARZA.

S28 – ZANIECZYSZCZONĄ SKÓRĘ NATYCHMIAST PRZEMYĆ DUŻĄ ILOŚCIĄ WODY.

S37/39 – NOSIĆ ODPOWIEDNIE RĘKAWICE OCHRONNE I OKULARY LUB OCHRONĘ TWARZY.

S45 – W PRZYPADKU AWARII LUB JEŻELI ŹLE SIĘ POCZUJESZ, NIEZWŁOCZNIE ZASIĘGNIJ PORADY LEKARZA – JEŻELI TO MOŻLIWE, POKAŻ ETYKIETĘ.

S1/2 – PRZECHOWYWAĆ POD ZAMKNIĘCIEM I CHRONIĆ PRZED DZIEĆMI

PREPARAT TYLKO DLA PROFESJONALISTÓW

INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Niniejszą kartę charakterystyki sporządzono w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84 ze zmianami – Dz. U. 2002, Nr 142, poz. 1187; Dz. U. 2003, Nr 189, poz. 1852; Dz. U. 2009, Nr 20, poz. 106).

GRAN STON

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674 i 1675).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1665 i 1666 ze zmianami - Dz. U. 2004, Nr 243, poz. 2440; Dz. U. 2007, Nr 174, poz. 1222; Dz. U. 2009, Nr 43, poz. 353).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. 2009, nr 53, poz. 439).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania należy zaopatrywać w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2004, Nr 128, poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz. U. Nr 19, poz. 170).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zmianami – Dz. U. 2006, Nr 66, poz. 469; Dz. U. 2006, Nr 120, poz. 826, Dz. U. 2007, Nr 7, poz. 48; Dz. U. 2009, Nr 63, poz. 520).
- Rozporządzenie WE nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych.
- Ustawa z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (Dz. U. Nr 175, poz. 1433 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 180, poz. 1491; Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 252).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych oraz zawierających ich produktów (Dz. U. 2004, Nr 168, poz. 1762 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 39, poz. 372; Dz. U. 2006, Nr 127, poz. 887; Dz. U. 2006, Nr 159, poz. 1131; Dz. U. 2006, Nr 239, poz. 1731; Dz. U. 2007, Nr 1, poz. 1; Dz. U. 2007, Nr 116, poz. 806; Dz. U. 2008, Nr 190, poz. 1163).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r., Kodeks Pracy (j.t. Dz. U. Nr 21 z 1998r poz. 94 ze zmianami).
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 212, poz. 1769; Dz. U. 2007, Nr 161, poz. 1142).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645 ze zmianami – Dz. U. 2007, Nr 241, poz. 1772).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów oraz Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającej dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/EWG i 2000/21/WE.

W ZWIĄZKU Z OBECNOŚCIĄ W SKŁADZIE PREPARATU GRAN STON PREKURSORA Z GRUPY IIB-R **KWASU SIARKOWEGO** (H₂SO₄) ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA ZDROWIA Z DN. 23 GRUDNIA 2002R. W SPRAWIE SPOSOBU PROWADZENIA EWIDENCJI PRODUKCJI LUB OBROTU PREKURSORÓW GRUPY IIA-R I IIB-R ORAZ ZGŁASZANIA PREKURSORÓW GRUPY IIA-R (DZ. U. Z DNIA 23 STYCZNIA 2003R.) PRODUCENT, IMPORTER LUB INNY PODMIOT WPROWADZAJĄCY DO OBROTU W/W PREPARAT ZOBOWIĄZANY JEST DO ZGŁOSZENIA POWIATOWEMU INSPEKTOROWI SANITARNEMU TEGO STANU RZECZY, JAK RÓWNIEŻ PROWADZENIA EWIDENCJI OBROTU WYŻEJ WYMIENIONEGO PREPARATU DLA KAŻDEJ TRANSAKCJI.

16. INNE INFORMACJE

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania preparatu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie preparatu spada na użytkownika.

Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem, o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie kart charakterystyki surowców znajdujących się w składzie preparatu dostarczonych przez producentów oraz w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Klasyfikacji preparatu dokonano na podstawie maksymalnych stężeń składników niebezpiecznych.

Pełne brzmienia symboli oraz zwrotów R z punktu 2:

C - Żrący
N – Niebezpieczny dla środowiska
R34 – Powoduje oparzenia
R35 – Powoduje poważne oparzenia
R50 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

Szczegółowe zasady stosowania preparatu zamieszczono w karcie technicznej dostępnej na stronie www.tenzi.pl

Szkolenia: Osoby uczestniczące w obrocie preparatu niebezpiecznego powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny. Kierowcy pojazdów powinni odbyć przeszkolenie i uzyskać stosowne zaświadczenie zgodnie z wymaganiami przepisów ADR.

Preparat zgłoszono do **Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych**.

Data ważności preparatu w normalnych warunkach przechowywania – 36 miesięcy od daty produkcji.

Posiada atest PZH nr HŻ/01840/03/2007.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

- aktualizacja ogólna. Zaktualizowane karty dostępne na stronie internetowej www.tenzi.pl.

Karta jest dokumentem jednolitym zawierającym 8 stron. Zmiany w treści przez osoby nieupoważnione jest wzbronione.

Kartę sporządziła Monika Rzepkowska - technolog@tenzi.pl

Skarbimierzyce 19.11.2009 r.